

Sygn. akt VIII U 2958/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia (del.) Anna Capik-Pater
Protokolant	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2019 r. w Gliwicach

sprawy W. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania W. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 27 czerwca 2017 r. **nr** (...)

1) oddala odwołanie;

2) zasądza od ubezpieczonego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych kwotę kwotę 420 zł (czterysta dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) Sędzia del. Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 2958/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 czerwca 2017 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu W. P. prawa do emerytury na podstawie art. 10a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru okazał się niższy niż 250%.

Od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł odwołanie. Domagał się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do spornego świadczenia oraz zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wskazał nadto, że nie może ponosić ujemnych konsekwencji obowiązujących w latach minionych przepisów pozwalających na nieprzechowywanie dokumentów dotyczących uzyskiwanych zarobków i wynikających z tego składek na ubezpieczenie społeczne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie i wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł zaledwie 205,67% i został ustalony na podstawie lat 1980-1995, 2012-2015.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony W. P. urodził się w dniu (...) W dniu (...) zawarł związek małżeński.

W okresie od 3 września 1969 r. do 6 października 1995 r. ubezpieczony pracował w (...) w K., z tym że:

- od 3 września 1969 r. do 11 listopada 1970 r. jako młodszy górnik pod ziemią,
- od 12 listopada 1970 r. do 3 lipca 1985 r. jako górnik pod ziemią,
- od 1 sierpnia 1985 r. do 31 maja 1988 r. jako górnik pod ziemią,
- od 1 czerwca 1988 r. do 21 czerwca 1989 r. jako górnik cieśla pod ziemią,
- od 1 września 1989 r. do 6 października 1995 r. jako górnik cieśla pod ziemią.

Dodatkowo w okresach od 4 lipca 1985 r. do 31 lipca 1985 r. i od 22 czerwca 1989 r. do 31 sierpnia 1989 r. przebywał na rehabilitacji.

Od 1970 r. ubezpieczony pracował pod ziemią przez dwie niedziele w miesiącu, a co trzeci tydzień pracował również na zmianie C.

Decyzją z dnia 20 września 1995 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od dnia 31 października 1995 r., tj. od dnia zaprzestania pobierania zasiłku chorobowego. Podstawa wymiaru świadczenia została ustalona na podstawie wynagrodzeń z 6 kolejnych lat kalendarzowych 1983-1988, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 309,99%.

Po przyznaniu prawa do emerytury, ubezpieczony pracował w:

- (...) s.c. w K. od 1 czerwca 1996 r. do 31 marca 1997 r.,
- (...) Sp. z o.o. od 1 stycznia 1997 r. do 30 kwietnia 1997 r.,
- firmie (...) od 1 grudnia 2011 r. do 3 maja 2016 r.

Decyzją z dnia 29 stycznia 2015 r. organ rentowy ponownie obliczył wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, który tym razem wyniósł 313,69%. Przyczyną jego zmiany było dostarczenie przez ubezpieczonego rp7 za okres od 1983 r. do 1988 r. Niemniej jednak wskaźnik i tak uległ ograniczeniu do 250%.

W dniu 5 czerwca 2017 r. ubezpieczony wniósł o ponowne ustalenie wysokości emerytury w oparciu o art. 110 a.

Decyzją z dnia 27 czerwca 2017 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do przeliczenia emerytury z przyczyn wyżej wskazanych.

Od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł odwołanie, które zainicjowało postępowanie toczące się przed tutejszym Sądem pod sygn. akt VIII U 1295/17.

Wyrokiem z dnia 27 września 2017 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił odwołanie ubezpieczonego od powyższej decyzji. Wskazał, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w najkorzystniejszym wariantcie okazał się niższy niż 250%, zatem nie było podstaw do przeliczenia emerytury w myśl art. 110a ustawy emerytalnej.

Apelację wywiódł ubezpieczony.

W dniu 4 października 2018 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach (sygn. akt III AUa 2235/17) uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gliwicach, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej. W uzasadnieniu wskazał, że Sąd I Okręgowy w Gliwicach ponownie rozpoznając sprawę powinien przeprowadzić dowód z opinii biegłego po uprzednim uzyskaniu wyczerpujących informacji od samego skarżącego odnośnie przysługujących mu składników wynagrodzenia związanych z charakterem jego zatrudnienia.

Sprawa z odwołania ubezpieczonego od decyzji organu rentowego z dnia 27 czerwca 2017 r. zawisła przed tutejszym Sądem ostatecznie pod sygn. akt VIII U 2958/18.

W trakcie niniejszego postępowania, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego Z. T., któremu zlecił wydanie opinii na okoliczność ponownego ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonego na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej przy zastosowaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w najkorzystniejszej wersji, przy uczynieniu zadość art. 110a, po uprzednim odtworzeniu wynagrodzeń ubezpieczonego za nieudokumentowane okresy za lata 1969-1979 na podstawie akt osobowo-płacowych znajdujących się w aktach sprawy, przy uwzględnieniu w tych okresach przepisów płacowych, w tym Układów Zbiorowych oraz na podstawie akt organu rentowego stanowiących część składową niniejszych akt, przy założeniu, że ubezpieczony pod ziemią pracował od roku 1970 dwie niedziele w miesiącu, co trzeci tydzień również od roku 1970 roku pracował na zmianę C, otrzymywał deputat węglowy, dodatek za pracę w warunkach szkodliwych, a związek małżeński zawarł (...)

Wynagrodzenie ubezpieczonego za okresy od 1980 r. do 1997 r. i od 2011 r. do 2016 r. wynika z druków rp7.

Przy odtworzeniu wynagrodzenia ubezpieczonego za okres nieudokumentowany od 1969 r. do 1979 r., biegły uwzględnił tylko te składniki, co do których nie ma wątpliwości, że ubezpieczony je otrzymywał, tj.:

- a) wynagrodzenie zasadnicze,
- b) Kartę Górnika,
- c) deputat węglowy,
- d) dodatek za pracę poza I zmianą przy założeniu, że ubezpieczony przez 1/3 dniówek pracował na II zmianie,
- e) dodatek za pracę na III zmianie (nocnej) przy założeniu, że ubezpieczony przez 1/3 dniówek pracował na III zmianie,
- f) dodatek za pracę w niedziele i święta przy założeniu, że ubezpieczony pracował przynajmniej 2 niedziele w miesiącu,
- g) dodatek za pracę w warunkach szkodliwych.

Składniki wynagrodzenia, które w odtwarzanym okresie otrzymywał ubezpieczony, kształtowały się zgodnie z poniższym zestawieniem:

Okres	Kategoria	Płaca	Karta	Deputat	Dodatek	Dodatek	Dodatek	Dodatek	
	zaszeregowana	podstawowa	Górnika	węglowy	z pracę poza 1 zmianą	z pracę na III zmianie - praca nocna	za pracę w niedziele	za pracę w warunkach szkodliwych	

od	do	Stawka na dniówkę							
1969-09-03	1970-03-25	52,00 zł	Specjalne wynagrodzenie z Karty Górnika przysługiwało po przepracowaniu 1 roku na powierzchni lub i kwartału pod ziemią.	Ilość 2 tony/rok a od września 1974r. 8 ton/rok (data zawarcia związku małżeńskiego (...)) Cena za 1 tonę węgla od 1969 roku - 500zł a od 1971 roku - 550zł	dodatek za pracę na II zmianie obowiązywał od 01.10.1974r. 10%- na podstawie par. 4 ust. 2 uchwały Rady Ministrów nr 230/74 z 27.09.1974r. a od 01.01.1975r. na podstawie par. 31 załącznika nr I Układu Zbiorowego Pracy dla Przemysłu Węglowego z dnia 1 stycznia 1975 roku. Biegły do wyliczeń przyjmuje ze 1/3 dniówek odwołujący pracował na II zmianie.	Do czerwca 1972r. 10% - na podstawie art. 15 Zbiorowego Układu Pracy obowiązującego od 1.04.1957 roku Od lipca 1972r. 20% - na podstawie art. 15 Zbiorowego Układu Pracy z 1.04.1957 roku w brzmieniu nadanym protokołami dodatkowymi wydanymi do dnia 30.06.1972 roku Od 01.10.1974r. 30% - na podstawie § 4 ust. 1 uchwały Rady Ministrów nr	do 31.12.1977r. dodatek w wysokości 100% - zgodnie z art. 17 Zbiorowego Układu Pracy z 01.04.1957r. dodatek w wysokości 100%. - od 01.01.1975r. dodatek w wysokości 100% oprócz normalnego wynagrodzenia za ilość przepracowanych w danym miesiącu niedziel na podstawie art. 8 Układu Zbiorowego Pracy dla Przemysłu Węglowego z dnia 1 stycznia 1975 roku	praca na powierzchni - bez dodatku szkodliwego	

						230/74 z27.09.1974r. a od 01.01.1975r. na podstawie § 30 załącznika nr 1 Układu Zbiorowego Pracy dla Przemysłu Węglowego z dnia 1 stycznia 1975 roku. Biegły do wycień przyjmuje Ze odwołujący pracował 1/3 dniówek na III - nocnej zmianie.
1970-03-26	1970-10-31	kat. IV	94,00 zł	Od lipca 1970r. - 6.40 zł/ dniówkę praca pod ziemią w przodkach - okres pracy do 2 lat IV kategoria zaszeregowania - ustalone na podstawie tabeli nr	9 zł / dniówkę - na podstawie par. 35 protokołu dodatkowego nr 265/ PW z dnia 5 grudnia 1968r. Od lipca 1972r.	

				<p>1 stawek specjalnego wynagrodzenia z "Karty Górnika" załącznik nr 10 do protokołu dodatkowego nr 265/PW z dnia 5 grudnia 1968r. oraz biorąc pod uwagę par. 14 załącznika nr 1 do ZUP z 1957 roku.</p>	<p>10.0 zł/dniówkę na podstawie par. 35 ZUP z 1957r. w brzmieniu nadanym protokołami dodatkowymi do 30.06.1972r.</p>				
1970-11-01	1974-12-31	kat. V	106,00 zł	<p>Od listopada 1970r. - 7.20 zł/dniówkę praca pod ziemią w przodkach - okres pracy do 2 lat V kategoria zaszerogowania - ustalone na podstawie tabeli nr 1 stawek specjalnego wynagrodzenia z "Karty Górnika"</p>					

załącznik
nr 10 do
protokołu
dodatkowego
nr 265/
PW z
dnia 5
grudnia
1968r.
oraz
biorąc
pod
uwagę
par. 14
załącznika
nr 1
do ZUP
z 1957
roku. Od
września
1971r.
-10.80
zł/
dniówkę
- praca
pod
ziemią w
przodkach
- okres
pracy
ponad
2-5 lat,
V
kategoria
zaszeregowania.

Od
lutego
1974r.
17.40zł/
dniówkę
-okres
pracy
ponad
2-5 lat -
ustalone
na
podstawie
tabeli
stawek

specjalnego
wynagrodzenia
z "Karty
Górnika"
załącznik
nr 8 do
protokołu
dodatkowego
nr 342/
PW z
dnia 24
stycznia
1974r.

Od
września
1974r.
23.20 zł/
dniówkę
- okres
pracy
ponad 5
lat

Od
października
1974r. -
23.20 zł/
dniówkę

Naliczane
w
podwójnej
wysokości
na
podstawie
uchwały
Rady
Ministrów
nr
230/74 z
dnia 27
września
1974 r.
- okres
pracy
ponad 5
lat.

1975-01-01	1979-12-31	kat. VI	136,00 zł	Od 01.01.1975r. 23.20 zł/ dniówkę podwyższone o 100% - par. 25. załącznika nr 1 do UZP dla PW z 1975r. Od września 1979r. - 29.00 zł/ dniówkę podwyższone o 100% - okres pracy ponad 10-20 lat					
------------	------------	---------	-----------	--	--	--	--	--	--

W związku z tym, że w odtwarzanym okresie podstawy wymiaru składek nie stanowiły wypłaty z funduszu zakładowego (tzw. 13 i 14 stki), to nie zostały one uwzględnione do obliczeń. Nie uwzględniono także innych składników, takich jak premie, nagrody, dodatek za prace w nadgodzinach, czy inne dodatki, albowiem nie ma dowodów na to, że ubezpieczony je otrzymywał.

Stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %) za lata od 1969 do 2016 kształtuje się w następujący sposób:

<i>Lp.</i>	<i>za rok kalendarzowy</i>	<i>zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)</i>	<i>kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłaszanego za rok kalendarzowy (w zł)</i>	<i>stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)</i>
1	1969	5 533,33	26 088,00	21,21
2	1970	34 813,87	26 820,00	129,81

3	1971	45 406,27	28 296,00	160,47
4	1972	46 808,80	30 108,00	155,47
5	1973	47 820,00	33 576,00	142,42
6	1974	53 605,87	38 220,00	140,26
7	1975	76 929,47	46 956,00	163,83
8	1976	77 350,53	51 372,00	150,57
9	1977	77 561,07	55 152,00	140,63
10	1978	77 140,00	58 644,00	131,54
11	1979	78 404,40	63 924,00	122,65
12	1980	152 616,00	72 480,00	210,56
13	1981	185 218,00	92 268,00	200,74
14	1982	362 084,00	139 572,00	259,42
15	1983	492 773,00	173 700,00	283,69
16	1984	561 147,00	202 056,00	277,72
17	1985	732 622,00	240 060,00	305,18
18	1986	1 083 850,00	289 140,00	374,85
19	1987	1 226 970,00	350 208,00	350,35
20	1988	1 849 778,00	637 080,00	290,35
21	1989	5 918 174,00	2 481 096,00	238,53
22	1990	26 819 817,00	12 355 644,00	217,07

23	1991	47 958 027,00	21 240 000,00	225,79
24	1992	80 445 500,00	35 220 000,00	228,41
25	1993	98 010 038,00	47 940 000,00	204,44
26	1994	131 231 900,00	63 936 000,00	205,26
27	1995	12 915,79	8 431,44	153,19
28	1996	1 457,20	10 476,00	13,91
29	1997	1 882,70	12 743,16	14,77
30	2011	750,00	40 794,24	1,84
31	2012	9 000,00	42 260,04	21,30
32	2013	9 600,00	43 800,72	21,92
33	2014	10 080,00	45 401,52	22,20
34	2015	10 500,00	46 797,36	22,44
35	2016	3 746,25	48 566,52	7,71

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru biorąc pod uwagę najlepsze 20 lat z całego okresu zatrudnienia kształtuje się w następujący sposób:

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłaszanego za rok kalendarzowy (w zł)	stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)
1	1971	45 406,27	28 296,00	160,47

2	1972	46 808,80	30 108,00	155,47
3	1975	76 929,47	46 956,00	163,83
4	1980	152 616,00	72 480,00	210,56
5	1981	185 218,00	92 268,00	200,74
6	1982	362 084,00	139 572,00	259,42
7	1983	492 773,00	173 700,00	283,69
8	1984	561 147,00	202 056,00	277,72
9	1985	732 622,00	240 060,00	305,18
10	1986	1 083 850,00	289 140,00	374,85
11	1987	1 226 970,00	350 208,00	350,35
12	1988	1 849 778,00	637 080,00	290,35
13	1989	5 918 174,00	2 481 096,00	238,53
14	1990	26 819 817,00	12 355 644,00	217,07
15	1991	47 958 027,00	21 240 000,00	225,79
16	1992	80 445 500,00	35 220 000,00	228,41
17	1993	98 010 038,00	47 940 000,00	204,44
18	1994	131 231 900,00	63 936 000,00	205,26
19	1995	12 915,79	8 431,44	153,19
20	2015	10 500,00	46 797,36	22,44
SUMA:	4 527,77			

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury	226,39%	
--	----------------	--

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego; aktach osobowych ubezpieczonego; zeznań ubezpieczonego złożonych na rozprawie w dniu 15 marca 2019 r. (k.68-69); opinii z dnia 12 lipca 2019 r. sporządzonej przez biegłego sądowego Z. T. (k.73-102).

Sąd podzielił w całości opinię sporządzoną przez biegłego Z. T., albowiem jest ona spójna, logiczna, precyzyjna oraz została sporządzona w sposób fachowy. Zgodnie z tezą Sądu, biegły odtworzył wynagrodzenie ubezpieczonego za okres nieudokumentowany od 1969 r. do 1979 r. mając na uwadze przepisy branżowe, dane znajdujące w aktach osobowych ubezpieczonego i aktach organu rentowego. Do obliczeń uwzględnił tylko te składniki wynagrodzenia, co do których nie ma wątpliwości, że ubezpieczony je otrzymywał, a więc wynagrodzenie zasadnicze, Kartę Górnika, deputat węglowy, dodatek za pracę poza I zmianą przy założeniu, że ubezpieczony przez 1/3 dniówek pracował na II zmianie; dodatek za pracę na III zmianie (nocnej) przy założeniu, że ubezpieczony przez 1/3 dniówek pracował na III zmianie; dodatek za pracę w niedziele i święta przy założeniu, że ubezpieczony pracował przynajmniej 2 niedziele w miesiącu; dodatek za pracę w warunkach szkodliwych. Inne składniki zostały pominięte, bowiem albo nie stanowiły one podstawy wymiaru składek w odtwarzanym okresie, albo nie ma dowodów na to, że ubezpieczony je otrzymywał. Otrzymany w ten sposób wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 najkorzystniejszych z całego okresu zatrudnienia ubezpieczonego, z uwzględnieniem zarobków po przyznaniu świadczenia, wyniósł zaledwie 226,39%, zatem jest on niższy od wymaganych 250%.

Nie zasługują na uwzględnienie wnioski ubezpieczonego zawarte w piśmie z dnia 7 sierpnia 2019 r. W tym miejscu należy wskazać, że odtworzone wynagrodzenie nie może być hipotetyczne i musi być oparte na pewnych składnikach. Podkreślić należy, że w sprawie, w której dokonuje się obliczenia wysokości emerytury, rzeczą sądu jest dokładne ustalenie wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez ubezpieczonego w danym okresie. Zarobki za poszczególne miesiące i wybrane lata kalendarzowe wskazane muszą być w sposób niebudzący wątpliwości w ściśle określonej kwotowo wysokości (por.: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 6 sierpnia 2015r., sygn. akt III AUa 1878/14). Wskazać nadto należy, że ubezpieczony nawet nie zna danych pracowników porównawczych i wnosi o to, aby informacje te pozyskał Sąd, mając świadomość, że to jego obciąża ciężar dowodu. W związku z tym, Sąd na zasadzie art. 235² §1 pkt 2 kpc postanowił pominąć wniosek ubezpieczonego o zwrócenie się przez Sąd do (...) SA o udzielenie informacji co do danych osób pracujących w spornym czasie na tym samym stanowisku i stanowiskach co odwołujący oraz przesłanie ich akt osobowych, jako nieistotny dla rozstrzygnięcia. Tym samym Sąd postanowił pominąć również pominąć wniosek ubezpieczonego o zobowiązanie organu rentowego do przesłania akt ubezpieczeniowych ww. osób jako nieprzydatny dla sprawy, zgodnie z art. 235² §1 pkt 3 kpc. Ponadto Sąd pominął pozostałe dwa wnioski znajdujące się w piśmie ubezpieczonego z dnia 7 sierpnia 2019 r., dotyczące przesłuchania ubezpieczonego na okoliczność uzyskiwanych zarobków, systemu czasu pracy, składników wynagrodzenia w okresie spornym, jako zmierzające wyłącznie do przedłużenia postępowania, w myśl art. 235² §1 pkt 5 kpc. Wskazać należy, że ubezpieczony składał już w niniejszej sprawie zeznania, którym zresztą Sąd dał wiarę, a sporządzona opinia biegłego Z. T. okazała się fachowa i miarodajna.

Sąd dał wiarę zeznaniom ubezpieczonego w zakresie w jakim dotyczyły one otrzymywanych przez niego składników wynagrodzenia w okresie spornym. Dane te posłużyły następnie do sformułowania tezy dla biegłego sądowego, który sporządził opinią sądową.

W konsekwencji, Sąd uznał, że zgromadzone dowody są kompletne i pozwalają na czynienie na ich podstawie ustaleń co do stanu faktycznego, a następnie na rozstrzygnięcie sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie. Zaskarżona decyzja okazała się prawidłowa.

W przedmiotowej sprawie spór sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2018.1270 t.j.). Zaskarżoną decyzją z dnia 8 maja 2018 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przeliczenia świadczenia, ponieważ nie przedłożył on żadnych nowych dowodów mogących wpłynąć na wysokość świadczenia.

Zgodnie z art. 110a ustawy emerytalnej, wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art.15, z uwzględnieniem art.110 ust.3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia:

- z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie emerytury od przeliczonej podstawy,
- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia o ponowne ustalenie wysokości emerytury, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art.15 ust.5, jest wyższy niż 250%.

Ustalenie wysokości emerytury w sposób wskazany powyżej może nastąpić tylko raz.

Szczegółowe zasady postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412). Rozporządzenie to w § 21 pkt 1 przewiduje, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Powyższy przepis zakłada istnienie optymalnych warunków, tj. wymaga, by zachowała się dokumentacja płacowa pracodawcy. Natomiast w sytuacji, gdy nie zachowała się stosowna dokumentacja płacowa, wysokość zarobków może być ustalona na podstawie dokumentacji zastępczej z akt osobowych pracownika (np. umów o pracę, angaży, wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej oraz innych pism dotyczących zatrudnienia, które zawierają informacje o wynagrodzeniu), a także zeznań świadków.

W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997r., sygn. akt II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006r., sygn. akt I UK 115/06, OSNP 2007/17-18/257). Niemniej jednak zarobki za poszczególne lata muszą być wykazane w sposób niebudzący wątpliwości, w ściśle określonej kwotowo wysokości. Nie jest natomiast możliwe przeliczenie wysokości emerytury w oparciu o hipotetyczne lub uśrednione wysokości zarobków. Zatem – jak już to wskazano wcześniej - kwestia pobieranego wynagrodzenia musi zostać udowodniona w sposób bezwzględny.

W niniejszej sprawie Sąd dopuścił dowód z opinii Z. T.. Biegły w sposób fachowy dokonał obliczeń, które ostatecznie Sąd podzielił. Wynagrodzenie ubezpieczonego za okres nieudokumentowany od 1969 r. do 1979 r. zostało obliczone w oparciu o dokumentację zgromadzoną w aktach sprawy, w tym akta osobowe ubezpieczonego; jego zeznania oraz przepisy branżowe obowiązujące w tychże latach w górnictwie. Do obliczeń uwzględniono tylko te składniki wynagrodzenia, które ubezpieczony otrzymywał i nie ma co tego wątpliwości. Z uwagi na brak dowodów, biegły nie uwzględnił innych składników, które ubezpieczony mógł otrzymywać, ale nie ma na to jednoznacznych dowodów, bądź nie stanowiły one podstawy wymiaru składek. Pomięto również wnioski ubezpieczonego w piśmie z dnia 7 sierpnia 2019 r. Obliczony w ten sposób wskaźnik wysokości podstawy wymiaru okazał się niższy niż 250% i wyniósł jedynie 226,39 %.

Na marginesie Sąd wskazuje, że fakt osiągnięcia dużych zarobków w górnictwie nie jest wystarczający do przyjęcia, że ubezpieczony osiągał takie zarobki i że otrzymywał również inne niż uwzględnione przez biegłego składniki wynagrodzenia. Jak już wyżej wskazano, odtwarzana wynagrodzenie nie może być hipotetyczne. Za podstawę wymiaru emerytury przyjmuje się kwotę udowodnioną przez ubezpieczonego, która niekoniecznie musi odpowiadać wysokości faktycznie uzyskanego wynagrodzenia, gdyż na niektóre składniki wynagrodzenia może nie być wystarczających dowodów. Nie należy również brać pod uwagę zarobków osiągniętych przez innych pracowników.

W związku z powyższym, skoro wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest niższy niż 250%, to ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do ponownego przeliczenia pobieranej przez niego emerytury z zastosowaniem art.110a ustawy, to jest z uwzględnieniem podstawy wymiaru wyliczonej na nowo zgodnie z art.15 ustawy.

Z tych też względów Sąd oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne, zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

(-)sędzia (del.) Anna Capik-Pater